UCHWAŁA NR XXIX/169/2020
Rady Miejskiej w Stąporkowie
z dnia 6 maja 2020 roku

w sprawie przyjęcia aktualizacji programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Stąporków pn. „Aktualizacja programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Stąporków do 2032 roku"

Na podstawie art.7 ust. 1 pkt 1 i art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020, poz. 713 z późń. zm.) oraz „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032" (przyjętego uchwałą Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2009 r.), Rada Miejska w Stąporkowie uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się aktualizację Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Stąporków pn.: **„Aktualizacja programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Stąporków do 2032 roku"**, w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2.

Traci moc Zarządzenie Nr 37/2008 Burmistrza Stąporkowa z dnia 30 kwietnia 2008 roku w sprawie zatwierdzenia „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest w Gminie Stąporków".

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Stąporkowa.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej
Jacek Kołodziej

PRZEWODNICZĄCY RADY MIEJSKIEJ
Jacek Kołodziej

UZASADNIENIE

W dniu 14 lipca 2009 r. Rada Ministrów przyjęła „Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032". Główne cele Programu to:

1. Usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest,
2. Minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju.
3. Likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

„Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032" określa także nowe zadania niezbędne do oczyszczania kraju z azbestu w okresie 24 lat, wynikające ze zmian gospodarczych i społecznych, jakie nastąpiły m. in. w związku ze wstąpieniem Polski do Unii Europejskiej.

Zgodnie z Programem Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032, celem niniejszego Programu jest usunięcie i unieszkodliwienie wyborów zawierających azbest z terenu gminy, minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych powodowanych kontaktem z włóknami azbestu na terenie gminy, likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko w gminie.

Cele Programu będą realizowane sukcesywnie aż do roku 2032, w którym zakładane jest oczyszczenie kraju z azbestu. Zadania przewidziane w Programie są realizowane na trzech szczeblach: centralnym, wojewódzkim i lokalnym (samorząd powiatowy i samorząd gminny).

W związku z powyższym na gminy, powiaty i województwa nałożony został obowiązek opracowania programów usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest. Do zadań samorządu gminnego należy współpraca z marszałkiem województwa w zakresie inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest.

W celu realizacji ww. celów została opracowana **„Aktualizacja programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Stąporków do 2032 roku"**, zgodnie z założeniami „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032" przyjętego uchwałą Rady Ministrów nr 122/2009 z dnia 14 lipca 2009 r. (MP nr 50 poz.735) a zmienionym uchwałą Rady Ministrów nr 39/2010 z dnia 15 marca 2010 r. Dokument ten w sposób przejrzysty ujmuje zagadnienia ściśle związane z realizacją nałożonych na gminę obowiązków. Wskazuje m.in. cele i zadania, a także ramy prawne w odniesieniu do zagadnień gospodarowania azbestem. Program wskazuje ponadto aktualny stan w zakresie wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Stąporków oraz określa harmonogram realizacji programu. Ponadto Program wskazuje na środki finansowe, niezbędne do jego realizacji z jednoczesną możliwością pozyskania środków zewnętrznych na usuwanie wyrobów azbestowych. Nadrzędnym celem Programu jest bezpieczne dla życia i zdrowia ludzi usunięcie azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Stąporków

Projekt **„Aktualizacji programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Stąporków do 2032 roku"**, w dniu 10.02.2020 r. przekazany został do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Końskich w celu wydania stanowiska o konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Zawiadomieniem z dn. 17 02 2020 r. (data wpływu do Urzędu: 19.02.2020 r.) Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich przekazał według właściwości projekt **„Aktualizacji programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Stąporków do 2032 roku" do Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Kielcach.**

Pismem z dnia 13.03.2020 r. znak: WPN-II.410.17.2020.ML Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach oraz z dnia 16.03.2020 r. (data wpływu do Urzędu: 23.03.2020 r.) znak: NZ.9022.5.16.2020 **Świętokrzyskie Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Kielcach** stwierdził, że nie ma konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, gdyż realizacja postanowień Programu nie spowoduje znaczących oddziaływań na środowisko.

Biorąc pod uwagę powyższe, zasadne jest podjęcie niniejszej uchwały.

Załącznik 1 do uchwały
Nr XXIX/169/2020
Rady Miejskiej w Stąporkowie
z dnia 6 maja 2020 roku

Aktualizacja programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta i Gminy Stąporków do 2032 roku

Opracowała:
Beata Siadul
Urząd Miejski w Stąporkowie

Stąporków, 2020

Spis treści:

Spis załączników:

1. *Wprowadzenie*

Mając na celu realizację polityki ekologicznej państwa w 2008 r. został opracowany „Program usuwania wyrobów zawierających azbest w gminie Stąporków". Dokument ten opracowany został na podstawie „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski" przyjętego przez Radę Ministrów Rzeczpospolitej Polskiej z dnia 14 maja 2002 roku oraz inwentaryzacji wyrobów azbestowych znajdujących się na terenie Gminy Stąporków.

Przedmiotowa „Aktualizacja programu usuwania wyrobów zawierających azbest w Gminie Stąporków" została opracowana w związku z nowymi uwarunkowaniami prawnymi, nowymi możliwościami finansowania zadania oraz w związku z dotychczas prowadzoną realizacją programu.

Program opracowany w 2008 r. został zatwierdzony i przyjęty przez Burmistrza Stąporkowa. Jest on zgodny z „Programem usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski" i zakłada usunięcie wszystkich produktów azbestowych znajdujących się na terytorium Polski do 2032 r.

Opracowana „Aktualizacja programu usuwania wyrobów zawierających azbest w Gminie Stąporków na lata 2020 - 2032" odnosi się również do programu krajowego z 2002 r. i jest zgodna z opracowanym w 2010 r. przez Ministerstwo Gospodarki „Programem Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032, uchwalonego przez Radę Ministrów uchwałą nr 39/2010 w dniu 15 marca 2010 r..

Aktualizacja programu została opracowana zgodnie z wymaganym zakresem. W opracowaniu tym przedstawiono:

- podstawę prawną opracowania,
- charakterystykę gminy,
- ilości i jakość produktów azbestowych na terenie gminy,
- harmonogram realizacji celów i zadań programu,
- identyfikację źródeł finansowania programu,
- krótką ocenę oddziaływania na środowisko,
- zarządzanie programem wraz z jego monitoringiem i oceną wdrażania.

Program wraz z aktualizacją ma na celu doprowadzenie do stopniowej eliminacji wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Stąporków poprzez ich usunięcie i bezpieczne dla środowiska unieszkodliwienie. Potrzeba opracowania „Aktualizacji programu usuwania wyrobów zawierających azbest w Gminie Stąporków na lata 2020 - 2032" wynika z założeń "Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Świętokrzyskiego".

2. *Informacje ogólne o azbeście i wyrobach zawierających azbest*

Azbest to metamorficzne krzemianowe minerały włókniste z grupy serpentynu lub amfibolu. Najczęściej spotykanymi odmianami krystalograficznymi azbestu jest chryzolit, korkidolit i amozyt. Produkt ten znany jest od kilku tysięcy lat, dzięki swym właściwościom fizykochemicznym: wytrzymałość na rozciąganie, złemu przewodnictwu cieplnemu, dobrym właściwościom dźwiękochłonne oraz względnej odporności na działanie czynników chemicznych. znalazł zastosowanie w różnych gałęziach przemysłu. Na świecie znanych jest ponad 5 tys. wyrobów, do produkcji których używano azbestu. Są to głównie wyroby stosowane w budownictwie jako pokrycia dachowe (faliste płyty azbestowo-cementowe), materiały okładzinowe ścian, sufitów, rury kanalizacyjne, przewody wentylacyjne i dymowospalinowe oraz tkaniny wygłuszających hałas. Azbest stosowany był również do produkcji asfaltu. Surowca tego używano również do produkcji płytek podłogowych (PCV), wykładzin podłogowych urządzeń toaletowych, farb, klejów. Azbest stosowany był nawet w sprzętach gospodarstwa domowego np. kuchenkach, piecykach elektrycznych i gazowych, opiekaczach, suszarkach do włosów itp. Wyroby azbestowe znalazły także zastosowanie w energetyce jako izolacje termiczne w formie sznurów tektur, płaszczy azbestowo-cementowych lub azbestowo-gipsowych. Azbest stosowany był także w transporcie w przemyśle lotniczym, stoczniowym i kolejowym w silnikach pojazdów mechanicznych, uszczelkach, sprzęgłach. W przemyśle chemicznym z azbestu wykonywane były przepony służące do elektrolitycznej produkcji chloru. Wśród wyrobów azbestowych można wydzielić dwie grupy produktów:

- **słabo połączone produkty azbestowe tzw. „wyroby miękkie"** – charakteryzujące się bardzo wysokim ponad 60 % udziale azbestu, niskim udziałem substancji wiążącej oraz niską gęstością objętościową poniżej 1000 kg/m^3 do których należą: płyty azbestowe, maty, materiały izolujące i chroniące, tynki, papy, sznurki izolujące itd. Łatwo ulegają uszkodzeniom powodując duże emisje pyłu azbestowego.

- **produkty cementowo-azbestowe „wyroby twarde"** – charakteryzujące niskim poniżej 15 % udziałem azbestu, wysokim udziałem substancji wiążącej oraz wysoką gęstością objętościową powyżej 1000 kg/m^3 do których należą: tablice, płyty faliste i płaskie, rury wodociągowe, elementy kanalizacji. Spójność włókien azbestowych w tych wyrobach jest tak wysoka, że praktycznie nie uwalniają się one do środowiska (wyjątkiem jest obróbka np. cięcie lub proces niszczenia mechanicznego wyrobu).

W Polsce nie występują złoża azbestu nadające się do górniczej eksploatacji. Wyroby azbestowe były produkowane z surowców importowanych z byłego Związku Radzieckiego, Kanady, Chin, Afryki, Wielkiej Brytanii i Australii. W latach 70 ubiegłego wieku sprowadzano do kraju ok. 100 tys. ton azbestu rocznie, który wykorzystywano przede wszystkim (ok. 85 %) do wyrobu materiałów budowlanych, pokryć dachowych oraz elewacji budynków. Szacuje się, że na dachach i fasadach budynków oraz w obiektach przemysłowych zamontowanych jest blisko 1,350 mln. m^2 płyt azbestowych, z czego blisko 90 % stanowią dachowe płyty faliste, zwane popularnie eternitem. W 1980 r. z płyt azbestowo-cementowych wykonanych było ok. 45 % pokryć dachowych i fasadowych. Po kilkunastu latach (ok. 15) udział tych płyt w nowo powstających pokryciach dachowych, zmniejszył się o 30 %. Nadal znaczącą pozycję w bilansie wyrobów azbestowych stanowią znajdujące się w ziemi i budynkach rury azbestowo-cementowe (ok. 600 tys. ton). Duża ilość wyrobów azbestowych stosowana jest w hutnictwie i przemyśle ceramicznym (ok. 60 tys. ton). Aktualnie azbest stosowany jest w produkcji wyrobów małogabarytowych takich jak: uszczelki, kształtki, okładziny hamulcowe czy wyroby włókiennicze (ok. 100 tys. ton). Aktualnie import azbestu do Polski jest niewielki (ok. 50 ton rocznie). Bardzo duża liczba wyrobów do produkcji, których używano azbestu została zastąpiona zamiennikami.

Przez wiele tysięcy lat stosowanie azbestu nie było uznane za szkodliwe. Dopiero lata osiemdziesiąte i dziewięćdziesiąte tego stulecia doprowadziły do uznania go jako substancji mającej wpływ na zdrowie człowieka. Produkty azbestowe, które są w dobrym stanie technicznym oraz odpowiednio zabezpieczone nie stanowią istotnego zagrożenia dla zdrowia ludzkiego. Zagrożenie dla człowieka jednak pojawia się wtedy kiedy następuje uwalniania się włókien azbestowych do otoczenia. Najczęściej pojawia się ono podczas poddawania elementów azbestowych obróbce mechanicznej, naruszania struktury wyrobu spowodowanej naturalnym starzeniem się materiału oraz pod wpływem oddziaływania czynników atmosferycznych.

Aktualnie azbest znajduje się w wykazie substancji niebezpiecznych opracowanym przez Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 2 września 2003 r. jako substancja o udowodnionym działaniu rakotwórczym dla człowieka Azbest jest zaliczany do dziesięciu najgroźniejszych substancji zanieczyszczających na ziemi. Badania naukowe udowodniły, że azbest stanowi poważne zagrożenie dla zdrowia w następstwie długotrwałego narażania dróg oddechowych na wdychanie jego włókien.

Agresywność azbestu jest związana ze stopniem penetracji i ilością włókien znajdujących się w dolnej części układu oddechowego. Chorobotwórczość pyłu azbestu zależy od rodzaj i stężenia włókien oraz czasu trwania narażenia. Istotną rolę w tym procesie odgrywa średnica poszczególnych włókien. Włókna cienkie o średnicy poniżej 3 µm przenoszone są łatwiej i odkładają się w końcowych odcinkach dróg oddechowych, podczas, gdy włókna grube, o średnicy powyżej 5 µm, zatrzymują się w górnej części układu oddechowego. Skręcone włókna chryzotylu o dużej średnicy mają tendencje do zatrzymywania się wyżej niż igłowate włókna azbestów amfibolowych, z łatwością przenikające do obrzeży płuca. Największe zagrożenie dla organizmu ludzkiego stanowią włókna respirabilne, czyli takie, które mogą występować w postaci trwałego aerozolu w powietrzu i przedostawać się z wdychanym powietrzem do organizmu. Są one dłuższe od 5 mikrometrów, mają grubość nie większą niż 3 mikrometry i stosunek długości do średnicy mniejszy niż 3 : 1. Włókna te wdychane do pęcherzyków płucnych, nie są wydalane. Ich szkodliwość może ujawnić się dopiero po wielu latach w postaci następujących schorzeń: pylica azbestowa (azbestoza), międzybłonniaki opłucnej i rak płuc. Im więcej jest włókien w powietrzu, którym oddychamy, tym większe jest ryzyko zachorowania na choroby wywołane azbestem.

3. *Cele programu*

Głównym celem programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Stąporków jest doprowadzenie do stopniowej eliminacji wyrobów zawierających azbest z terenu gminy oraz ich bezpieczne składowanie i prawidłowe unieszkodliwienie.

Celami szczegółowymi są:

1. Inwentaryzacja obiektów zawierających azbest.
2. Edukacja mieszkańców w zakresie szkodliwości azbestu dla zdrowia człowieka.
3. Zapoznanie mieszkańców z procedurami usuwania zabezpieczania i unieszkodliwiania wyrobów azbestowych.

4. Zapoznanie mieszkańców z procedurami usuwania, zabezpieczania I unieszkodliwiania wyrobów azbestowych.
5. Propagowanie właściwych metod i sposobów bezpiecznego dla środowiska i zdrowia człowieka usuwania azbestu.
6. Pomoc mieszkańcom gminy w pozyskiwaniu środków finansowych na zadania związane z usuwaniem azbestu i wyrobów zawierających azbest.

Dokumentem określającym organizację i przebieg wycofywania azbestu jest „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski" przyjęty przez Radę Ministrów w maju 2002 roku. Zgodnie z tym programem, do końca 2032 roku powinny zostać usunięte wszystkie wyroby zawierające azbest. Szacuje się, że na terenie naszej gminy ilość wyrobów zawierających azbest wynosi około 5.878 Mg, do 2019 roku zostało usuniętych około 1.014 Mg, zatem do usunięcia do 2032 roku pozostało około 4.864 Mg.
Przyjęte cele osiągnięte zostaną poprzez realizację zadań. Zadania pogrupowane zostały w trzy grupy:

- działania edukacyjno-informacyjne,
- zadania w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest,
- monitoring realizacji programu.

4. *Przepisy prawne dotyczące postępowania z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest i obowiązki z nich wynikające*

Ustawy:

Ustawa z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane (Dz.U. z 2019 r., poz. 1186 ze zm.).
Wśród wielu przepisów znajduje się zapis mający zastosowanie w przypadkach występowania azbestu. Art. 30 ust. 3 stanowi: właściwy organ może nałożyć w drodze decyzji, obowiązek uzyskania pozwolenia na wykonywanie określonego obiektu lub robót budowlanych, objętych obowiązkiem zgłoszenia, o którym mowa w ust. 1 tego art. Jeżeli ich realizacja może naruszyć ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub spowodować:

- zagrożenie bezpieczeństwa ludzi lub mienia,
- pogorszenie stanu środowiska lub stanu zachowania zabytków,
- pogorszenie warunków zdrowotno-sanitarnych,
- wprowadzenie, utrwalenie bądź zwiększenie ograniczeń lub uciążliwości dla terenów sąsiednich.

Ustawa z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz.U. z 2017 r., poz. 2119).

Ustawa weszła w życie 28 września 1997roku. Zakazuje ona wprowadzania na polski obszar celny azbestu, wyrobów zawierających azbest, produkcji wyrobów zawierających azbest oraz obrotu azbestem i wyrobami zawierającymi ten surowiec. Zgodnie z ustawą, produkcja płyt azbestowo-cementowych została zakończona we wszystkich zakładach do 28 września 1998 r., a z dniem 28 marca 1999 r. nastąpił zakaz obrotu tymi płytami.

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. o odpadach (Dz.U. z 2019 r., poz. 701 ze zm.).

Ustawa określa zasady postępowania z odpadami, w sposób zapewniający ochronę życia i zdrowia ludzi oraz ochronę środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, a w szczególności zapobiegania powstawaniu odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko, a także odzysku i unieszkodliwiania odpadów. W ustawie określone są obowiązki wytwórców i posiadaczy odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych. Ustawa reguluje całokształt spraw administracyjnych, związanych z postępowaniem przy zbieraniu, transporcie, odzysku i unieszkodliwianiu, w tym składowaniu odpadów, a także wymagań technicznych i organizacyjnych dotyczących składowisk odpadów.

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2019 r., poz. 1396).

Ustawa określa zasady ochrony środowiska oraz warunki korzystania z jego zasobów, z uwzględnieniem wymagań zrównoważonego rozwoju. Ustawa zawiera szereg istotnych i ważnych postanowień dotyczących m.in.:

- państwowego monitoringu środowiska jako systemu pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz gromadzenia, powtarzania i rozpowszechniania informacji o środowisku,
- opracowania programów wojewódzkich zmierzających do przestrzegania standardów jakości środowiska,
- ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem, sposobu postępowania z substancjami stwarzającymi szczególne zagrożenie dla środowiska,
- konieczności oznaczania instalacji lub urządzeń, w których był lub jest wykorzystywany azbest oraz miejsc, w których on się znajduje,

- kar i odpowiedzialności za nieprzestrzeganie zasad i przepisów dotyczących ochrony środowiska.

Ustawa z dnia 28 października 2002 r. o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (Dz.U. z 2019 r., poz. 382 ze zm.).

Ustawa określa zasady przewozu drogowego towarów niebezpiecznych, wymagania w stosunku do kierowców i innych osób wykonujących czynności związane z tym przewozem oraz organy właściwe do sprawowania nadzoru kontroli w tych sprawach. Przy przewozach materiałów niebezpiecznych w kraju obowiązują przepisy zawarte w załącznikach A i B do Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR) – *Jednolity tekst Umowy ADR* (Dz. U. Nr 30, poz.287, z 1999r.). Przepisy umowy ADR oraz ustawy określają warunki załadunku i wyładunku oraz przewozu odpadów niebezpiecznych na składowisko. Pojazdy powinny być zaopatrzone w świadectwo dopuszczenia pojazdu do przewozu materiałów niebezpiecznych wydane przez upoważnioną stację kontroli pojazdów, zaś kierowcy pojazdów winni być przeszkoleni w zakresie przewozu towarów niebezpiecznych.

Rozporządzenia ministrów dotyczące azbestu i usuwania wyrobów zawierających azbest:

Zarządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 12 marca 1996 r. w sprawie dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia, wydzielanych przez materiały budowlane, urządzenia i elementy wyposażenia w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi (M.P. Nr 19, poz. 231)

Określa jako niedopuszczalny dodatek azbestu w materiałach budowlanych, z terminem obowiązywania od dnia 1 stycznia 1997 r.

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 15 września 2005 r. w sprawie leków związanych z chorobami wywołanymi pracą przy azbeście (Dz. U. 2005 Nr 189 poz.1603)

Rozporządzenie wymienia wykaz bezpłatnych leków związanych z chorobami wywołanymi pracą przy azbeście, sposób realizacji recept oraz tryb rozliczania przez oddziały wojewódzkie Narodowego Funduszu Zdrowia z budżetem państwa kosztów tych leków.

Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 14 października 2005 r. w sprawie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest oraz programu szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania takich wyrobów (Dz.U. 2005 Nr 216, poz. 1824)

Określa obowiązki pracodawcy zatrudniającego pracowników przy usuwaniu wyrobów zawierających azbest. Pracodawca obowiązany jest stosować środki ochrony pracowników przed szkodliwym działaniem pyłu zawierającego azbest, a przed przystąpieniem do prac sporządzić ich szczegółowy plan. Pracownicy zatrudnieni przy pracach w kontakcie z azbestem, pracodawcy i osoby kierujące takimi pracami powinni być przeszkoleni w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów bezpiecznego użytkowania oraz warunków usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz.U. 2004 Nr 71, poz. 649, zmienione Dz. U. 2010 Nr 162 poz. 1089).

Rozporządzenie nakłada na właścicieli lub zarządców obiektów budowlanych obowiązek dokonania przeglądu technicznego wyrobów zawierających azbest zgodnie z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia. W rozporządzeniu określono zasady usuwania tych wyrobów, sposób pakowania i oznakowania powstałych odpadów zawierających azbest do przewiezienia na miejsce składowania.

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie informacji dotyczących bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz. U. 2003 Nr 120, poz. 1126).

Rozporządzenie ustala obowiązek sporządzenia wymaganego planu również dla robót prowadzonych z wyrobami zawierającymi azbest.

Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 czerwca 2003r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania i przemieszczania azbestu oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których był lub jest wykorzystywany azbest (Dz .U. Nr 192, poz. 1876).

Rozporządzenie ustala obowiązki właścicieli wszystkich miejsc, gdzie były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest, a także wprowadza obowiązek inwentaryzacji tych wyrobów oraz corocznej sprawozdawczości.

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest (Dz. U. 2011 Nr 8 poz. 31)

- rozporządzenie informuje, że instalacje lub urządzenia zawierające azbest oraz użytkowane bez zabezpieczenia drogi i pozostawione w ziemi wyłączone z użytkowania rury azbestowo-

cementowe należy oznakować (wzór oznakowania został zamieszczony w załączniku 1 do rozporządzenia),

- rozporządzenie określa także, że właściciele lub zarządcy nieruchomości są zobowiązani do sporządzenia informacji o wyrobach zawierających azbest i do przekazania jej wójtowi gminy lub burmistrzowi gminy oraz corocznego aktualizowania. Ponadto, wyroby azbestowe mogą być wykorzystywane nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2032 r,

Zgodnie z przyjętym przez Radę Ministrów Programem Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032, każda z gmin opracowuje we własnym zakresie gminny program usuwania azbestu.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2009 r. w sprawie sposobu przedkładania marszałkowi województwa informacji o występowaniu substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska (Dz. U.2009 Nr 124 poz. 103)

Rozporządzenie określa terminy, sposoby przedkładania marszałkowi województwa przez organa władz samorządowych informacji o rodzaju, ilości i miejscu występowania azbestu oraz wyrobów zawierających azbest.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu przedkładania marszałkowi województwa informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska (Dz. U. z 2013 r. poz. 24)

Rozporządzenie to zmienia powyższe (Dz. U.2009 Nr 124 poz. 1033) w zakresie sposobu przedkładania informacji dotyczących wyrobów zawierających azbest. Od 2013 r. są one bezpośrednio wprowadzane przez wójta, burmistrza,

prezydenta gminy do bazy azbestowej administrowanej przez ministra właściwego do spraw gospodarki, dostępnej za pośrednictwem sieci Internet pod adresem www.bazaazbestowa.gov.pl prowadzonej w formie elektronicznej przy użyciu systemu teleinformatycznego w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy o informatyzacji. Zmienia się także brzmienie działu 1 załącznika do rozporządzenia.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2010 Nr 16 poz. 87)

Wartość odniesienia dla azbestu (włókna na m3) wynosi uśredniona 2350 w ciągu godziny i 250 dla roku kalendarzowego.

5. *Informacje o ilości wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Stąporków.*

Program usuwania azbestu skierowany jest do wszystkich właścicieli nieruchomości zlokalizowanych na terenie miasta i gminy Stąporków, na których znajdują się wyroby zawierające azbest. Tej grupie powinno najbardziej zależeć na jak najszybszym usunięciu tych wyrobów ze swojego otoczenia. Przewiduje się, że zainteresowanie programem będzie wzrastać stopniowo z roku na rok, w miarę prowadzenia edukacji w zakresie zagrożeń związanych z eksploatacją azbestu.

Na terenie miasta i gminy zlokalizowano 5104 nieruchomości, na których występują wyroby zawierające azbest. Są to głównie pokrycia dachowe budynków mieszkalnych i zabudowań gospodarczych. Przewiduje się, że w pierwszym roku prowadzenia programu udział weźmie 44 właścicieli nieruchomości, którzy zdemontują 56 ton wyrobów azbestowych. W kolejnych latach realizacji programu liczba ta będzie stopniowo wzrastać. Zależeć to będzie przede wszystkim od możliwości finansowych mieszkańców, którzy mogą liczyć na pomoc gminy wyłącznie w zakresie demontażu eternitu, jego transportu na składowisko odpadów niebezpiecznych oraz utylizacji.

Dofinansowanie będzie się otrzymywało na podstawie przeglądu stanu technicznego stwierdzającego, że w remontowanym obiekcie budowlanym zabudowane są elementy zawierające azbest wraz z identyfikacją rodzaju i ilości. Przegląd winien być sporządzony zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz.U. Nr 71, poz. 649) – **załącznik nr 1.**

Kwota dofinansowania będzie wyliczona na podstawie ilości usuniętego wyrobu zawierającego azbest z danej posesji i potwierdzonej w karcie przekazania odpadu na wysypisko, przedłożonej przez wykonawcę usługi wyłonionego w wyniku przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

Dofinansowanie nie pokrywa kosztów związanych z zakupem i montażem nowych pokryć dachowych.

Wnioski o dofinansowanie sprawdzane będą pod względem formalnym przez pracowników Referatu Ochrony Środowiska (Komisja) i przedkładane do akceptacji Burmistrzowi.

Realizowanie wniosków następować będzie według kolejności zgłoszeń w miarę posiadanych środków określanych w budżecie miasta.

Druki wniosków o przyznanie dofinansowania będą dostępne w Urzędzie Miejskim – Wydział Ochrony Środowiska lub na stronie internetowej Urzędu.

Do wniosku należy dołączyć kserokopię aktualnego dokumentu potwierdzającego własność budynku/działki. W przypadku budynku/działki, do którego tytuł prawny posiada kilka osób, należy dołączyć zgodę współwłaścicieli.

Wnioski będą przyjmowane do wyczerpania środków finansowych przewidzianych na dany rok budżetowy. Kolejność realizacji następować będzie według daty wpływu wniosków do Urzędu Miejskiego w Stąporkowie. Wnioski niezrealizowane w danym roku z powodu braku środków finansowych będą mogły być dofinansowane w roku następnym. Konieczne jednak będzie złożenie kompletnego wniosku podczas naboru wniosków na rok następny. O terminie naboru, zainteresowani zostaną poinformowani za pomocą stosownych ogłoszeń.

Informacja o ilości i stanie wyrobów zawierających azbest na terenie miasta i gminy Stąporków (stan na 31.12.2007 r.), sporządzona na podstawie „*Informacji o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania*" dostarczonych do Urzędu przez właścicieli/zarządców/ użytkowników nieruchomości.

Lp.	**Nazwa miejscowości**	**Ilość wyrobów azbestowych w m^2**	**Ilość wyrobów azbestowych w kg**
1.	Adamek	9984	109824
2.	Bień	4271	46981
3.	Boków	6553	72083
4.	Błaszków	10302	113322
5.	Błotnica Stara	9655	106205
6.	Czarna	9040	99440
7.	Czarniecka Góra	6973	76703
8.	Duraczów	12018	132198
9.	Furmanów	5542	60962
10.	Gosań	24790	272690
11.	Grzybów	8830	97130
12.	Gustawów	21066	231726
13.	Hucisko	29112	320232
14.	Janów	3208	35288
15.	Kamienna Wola	13818	151998
16.	Krasna	9664	106304
17.	Komorów	22301	245311

18.	Kozia Wola	11391	125301
19.	Lelitków	5363	58993
20.	Luta	19728	217008
21.	Mokra	20264	222904
22.	Modrzewina	4610	50710
23.	Nadziejów	13041	143451
24.	Niekłań Mały	18263	200893
25.	Niekłań Wielki	17550,5	193055,5
26.	Odrowąż	14720	161920
27.	Pardołów	15208	167288
28.	Piasek	5052	55572
29.	Smarków	10722	117942
30.	Świerczów	22920	252120
31.	Wólka Zychowa	15021	165231
32.	Wólka Plebańska	14484	159324
33.	Wielka Wieś	18492	203412
34.	Wąglów	2709	29799
35.	Włochów	14020	154220
36.	Stąporków	50981	560791
	Razem	**501666,5**	**5518331,5**

Szczegółowy wykaz właścicieli lub użytkowników obiektów budowlanych, w których występują elementy zawierające azbest jest zawarty w elektronicznej bazie danych opracowanej przez Referat Ochrony Środowiska Urzędu Miejskiego w Stąporkowie.

Z analizy przedłożonych informacji wynika, że na terenie Gminy Stąporków dominują wyroby zawierające azbest w postaci płyt azbestowo - cementowych falistych tj. ok. 98 %, pozostałe 2 % wyrobów to płyty azbestowo-cementowe płaskie.

6. *Finansowe aspekty realizacji programu.*

Przewiduje się, że ilość wyrobów azbestowych planowanych do usunięcia w poszczególnych latach będzie się kształtowała następująco:

Planowany rok wymiany	Ilość wyrobów [Mg]	Koszt usunięcia [zł]
2020	187,018	63 212,08
2021	199,199	67 329,26
2022	214,026	72 340,79
2023	235,38	79 558,44
2024	259,363	87 664,69

2025	289,378	97 809,76
2026	324,103	109 546,80
2027	363,491	122 860,00
2028	412,825	139 534,90
2029	469,096	158 554,40
2030	542,924	183 508,30
2031	629,712	212 842,70
2032	742,966	251 122,50
Razem	4869,481	1 645 855,00

W celu oszacowania całości kosztów związanych z usunięciem azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Stąporków dokonano analizy finansowej prac o takim samym zakresie wykonywanych aktualnie przez specjalistyczne firmy. Należy zwrócić uwagę, że w zakres prac związanych z usunięciem wyrobów zawierających azbest wchodzi:

- demontaż wyrobów (usunięcie),
- transport wyrobów,
- składowanie (utylizacja).

Przyjęto koszt usunięcia jednej tony wyrobów w oparciu o ceny rynkowe przedłożone w ofertach z 2 ostatnich lat do roku 2020 , tj. 2017, 2018, 2019. Średnia cena za 1 m^2 na przestrzeni tych 3 lat wyniosła 3,71 zł . Zatem koszt utylizacji 1 Mg tych odpadów wyniósł średnio 338 zł.

Przy realizacji programu będą stosowane następujące zasady:

1. Z dofinansowania mogą korzystać właściciele/zarządcy/użytkownicy budynków mieszkalnych i gospodarczych remontujących obiekty budowlane z zabudowanymi wyrobami azbestowymi, które są zlokalizowane na terenie miasta i gminy Stąporków. Dofinansowanie będzie polegało na jednorazowym pokryciu kosztów zdejmowania płyt zawierających azbest z dachów budynków oraz usunięcia powstałych odpadów (tj. transport i oddanie odpadów na przystosowane wysypisko), a także pokryciu kosztów usunięcia i utylizacji materiałów zawierających azbest, które zostały zdemontowane i zdeponowane na posesjach w latach wcześniejszych.
2. Demontaż, transport i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest będzie następował na pisemny wniosek właściciela nieruchomości znajdujących się w bazie danych o lokalizacji istniejących wyrobów zawierających azbest. Wzór wniosku stanowi **załącznik nr 1**.

3. Do wniosku właściciel nieruchomości załącza Ocenę stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest, którą powinnie sporządzać corocznnie w celu określenia stopnia pilności usunięcia wyrobów azbestowych. Wzór oceny stanowi **załącznik 2.**
4. Prace będą realizowane na podstawie umowy z wyspecjalizowaną firmą posiadającą stosowne zezwolenie, która zostanie wybrana przez gminę zgodnie z wymogami ustawy „Prawo zamówień publicznych".
5. Dokumentem potwierdzającym umieszczenie odpadów azbestowych na składowisku odpadów niebezpiecznych będzie Karta przekazania odpadu, którą przedłoży firma realizująca w danym roku zadanie.

7. *Harmonogram rzeczowy realizacji zadania.*

Lp.	Nazwa zadania	Okres realizacji	Koszty
1.	Coroczna aktualizacja bazy danych o obiektach zawierających azbest	2020 – 2032	Praca własna pracowników Urzędu oraz sołtysów
2.	Podejmowanie działań związanych z pozyskiwaniem środków zewnętrznych na realizację zadania	2020-2032	Praca własna pracowników Urzędu
2.	Demontaż, transport i unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest z nieruchomości osób fizycznych	2020-2032	Wyspecjalizowana firma świadcząca usługi w zakresie usuwania i unieszkodliwiania azbestu
3.	Odbiór odpadów zawierających azbest z nieruchomości osób fizycznych	2020 – 2032	W miarę środków uchwalonych przez Radę Gminy
4.	Monitoring i ocena realizacji programu	2020 – 2032	Praca własna pracowników Urzędu raz w roku

8. *Podsumowanie*

Pomimo wprowadzenia zakazu stosowania azbestu w nowych budynkach i technologiach będzie on elementem struktury wielu obiektów jako materiał wbudowany jeszcze przez kilkadziesiąt lat. Należy pamiętać, że nie jest szkodliwa sama obecność w budynku materiałów zawierających azbest. Niebezpieczeństwo pojawia się w wyniku nieprawidłowego obchodzenia

się z tymi elementami, na skutek czego mogą one stać się niebezpieczne będąc źródłem emisji włókien azbestowych do powietrza.

Bardzo ważne jest zastosowanie się właścicieli i zarządców obiektów budowlanych do obowiązku prowadzenia okresowych kontroli i oceny stanu technicznego wyrobów zawierających azbest oraz przekazania właściwym jednostkom danych o ilości, stanie i miejscu występowania azbestu. Pozwoli to na uzyskanie pełnej wiedzy na ten temat i podejmowanie przez jednostki samorządowe skutecznych działań mających na celu pomoc właścicielom obiektów w usuwaniu i unieszkodliwianiu azbestu. Istotna jest również świadomość przedsiębiorców wykonujących prace związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest. Wykonywanie tych prac wyłącznie przez wyspecjalizowane i uprawnione w tym zakresie firmy, pozwoli wyeliminować zagrożenie wynikające z nieprawidłowego ich prowadzenia.
Z tego względu jednym z głównych celów niniejszego programu jest przybliżenie jak najszerszym kręgom społeczeństwa problematyki bezpiecznej eksploatacji i usuwania wyrobów zawierających azbest. Zwraca się uwagę, że zdemontowane wyroby zawierające azbest są odpadami niebezpiecznymi i zakazane jest ich powtórne użycie.

Podstawowe zasady bezpiecznego usuwania wyrobów zawierających azbest to:

- prowadzenie prac przez wykonawców posiadających odpowiednie wyposażenie techniczne oraz zatrudniających pracowników przeszkolonych w zakresie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w kontakcie z azbestem;
- konieczność izolowania strefy prac przez odpowiednie ich oznakowanie i stosowanie osłon chroniących przed przenikaniem azbestu do środowiska;
- zastosowanie środków technicznych – nawilżanie wyrobów, uszczelnienie otworów okiennych i drzwiowych, stosowanie komór dekontaminacyjnych;
- pakowanie wyrobów z azbestem w szczelne worki z folii polietylenowej o grubości nie mniejszej niż 0,2 mm;
- deponowanie wyrobów zawierających azbest na składowiskach odpadów niebezpiecznych lub wydzielonych kwaterach innych składowisk

Przed przystąpieniem do prac demontażowych, jak również po ich zakończeniu konieczne jest dokonanie wszelkich formalności związanych z usuwaniem i składowaniem materiałów niebezpiecznych. W przypadku azbestu jest to zgłoszenie robót do odpowiednich instytucji

nadzoru budowlanego i inspekcji pracy oraz oświadczenie o prawidłowym wykonaniu prac polegających na usuwaniu wyrobów zawierających azbest.

Na terenie miasta i gminy Stąporków nie przewiduje się wzrostu ilości wyrobów zawierających azbest z uwagi na obowiązujący całkowity zakaz ich stosowania. Ilość tych wyrobów będzie sukcesywnie malała w związku z ich stopniowym usuwaniem, które zakończone zostanie do roku 2032.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ
Jacek Kołodziej

Załącznik nr 1

Stąporków, ……

Urząd Miejski w Stąporkowie
Referat Ochrony Środowiska
ul. Piłsudskiego 132A
26-220 Stąporków

WNIOSEK

o dofinansowanie na realizację prac związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest z terenu posesji położonej w obrębie Gminy Stąporków.

CZĘŚĆ I – Wypełnia wnioskodawca

1. Dane osobowe:

a) imię ……

b) nazwisko ……

c) adres zamieszkania:

ulica……nr domu……nr mieszkania……

miejscowość……kod pocztowy……

d) adres realizacji zadania:

ulica……nr domu……nr mieszkania……

Miejscowość……kod pocztowy……

e) telefon kontaktowy……

2. Opis wymiany – likwidacji pokrycia dachowego:

a) rodzaj powierzchni : dach budynku ……

b) wielkość powierzchni przeznaczonej do wymiany (m²)……

c) nazwa i adres wykonawcy :

d) rodzaj płyt eternitowych (faliste/płaskie)……

e) ilość odpadów zawierających azbest (tony)……

3. Koszty:

a) przewidywany koszt realizacji zadania……

b) wnioskowana kwota dofinansowania……

……
Podpis wnioskodawcy

„Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych dla potrzeb niezbędnych do realizacji żadania przez Gminę oraz przekazania ich Wykonawcy zadania (zgodnie z Ustawą z dnia 29.08.1997 roku o Ochronie Danych Osobowych; tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r., poz. 2135 ze zm.)."

……
Podpis wnioskodawcy

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ
Jacek Kołodziej

Załącznik nr 2

ZAŁĄCZNIK Nr 1

OCENA
stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest

Nazwa miejsca/obiektu/urządzenia budowlanego/instalacji przemysłowej:

.....

Adres miejsca/obiektu/urządzenia budowlanego/instalacji przemysłowej:

.....

Rodzaj zabudowy[1]: .....

Numer działki ewidencyjnej[2]: .....

Numer obrębu ewidencyjnego[2]: .....

Nazwa, rodzaj wyrobu[3]: .....

Ilość wyrobów[4]: .....

Data sporządzenia poprzedniej oceny[5]: .....

Grupa/nr	Rodzaj i stan wyrobu	Punkty	Ocena
1	2	3	4
I	Sposób zastosowania azbestu		
1	Powierzchnia pokryta masą natryskową z azbestem (torkret)	30	
2	Tynk zawierający azbest	30	
3	Lekkie płyty izolacyjne z azbestem (ciężar obj. < 1 000 kg/m^3)	25	
4	Pozostałe wyroby z azbestem (np. pokrycia dachowe, elewacyjne)	10	
II	Struktura powierzchni wyrobu z azbestem		
5	Duże uszkodzenia powierzchni, naruszona struktura włókien	60	
6	Niewielkie uszkodzenia powierzchni (rysy, odpryski, załamania), naruszona struktura włókien	30	
7	Ścisła struktura włókien przy braku warstwy zabezpieczającej lub jej dużych ubytkach	15	
8	Warstwa zabezpieczająca bez uszkodzeń	0	
III	Możliwość uszkodzenia powierzchni wyrobu z azbestem		
9	Wyrób jest przedmiotem jakichś prac	30	
10	Wyrób bezpośrednio dostępny (do wysokości 2 m)	15	
11	Wyrób narażony na uszkodzenia mechaniczne	10	
12	Wyrób narażony na wstrząsy i drgania lub czynniki atmosferyczne	10	
13	Wyrób nie jest narażony na wpływy zewnętrzne	0	
IV	Miejsce usytuowania wyrobu w stosunku do pomieszczeń użytkowych		
14	Bezpośrednio w pomieszczeniu	30	
15	Za zawieszonym, nieszczelnym sufitem lub innym pokryciem	25	

16	W systemie wywietrzania pomieszczenia (kanały wentylacyjne)	25	
17	Na zewnątrz obiektu (np. tynk)	20	
18	Elementy obiektu (np. osłony balkonowe, filarki międzyokienne)	10	
19	Za zawieszonym szczelnym sufitem lub innym pokryciem, ponad pyłoszczelną powierzchnią lub poza szczelnym kanałem wentylacyjnym	5	
20	Bez kontaktu z pomieszczeniem (np. na dachu odizolowanym od pomieszczeń mieszkalnych)	0	
V	Wykorzystanie miejsca/obiektu/urządzenia budowlanego/instalacji przemysłowej		
21	Regularne przez dzieci, młodzież lub sportowców	40	
22	Stałe lub częste (np. zamieszkania, miejsce pracy)	30	
23	Czasowe (np. domki rekreacyjne)	15	
24	Rzadkie (np. strychy, piwnice, komórki)	5	
25	Nieużytkowane (np. opuszczone zabudowania mieszkalne lub gospodarskie, wyłączone z użytkowania obiekty, urządzenia lub instalacje)	0	
		SUMA PUNKTÓW OCENY	
		STOPIEŃ PILNOŚCI	

UWAGA: W każdej z pięciu grup arkusza należy wskazać co najmniej jedną pozycję. Jeśli w grupie zostanie wskazana więcej niż jedna pozycja, sumując punkty z poszczególnych grup, należy uwzględnić tylko pozycję o najwyższej punktacji w danej grupie. Sumaryczna liczba punktów pozwala określić stopień pilności:

Stopień pilności I od 120 punktów
wymagane pilnie usunięcie (wymiana na wyrób bezazbestowy) lub zabezpieczenie
Stopień pilności II od 95 do 115 punktów
wymagana ponowna ocena w terminie do 1 roku
Stopień pilności III do 90 punktów
wymagana ponowna ocena w terminie do 5 lat

..... Oceniający (nazwisko i imię)

..... Właściciel (podpis)

..... (miejscowość, data)

..... (adres lub pieczęć z adresem)

Objaśnienia:

1) Należy podać rodzaj zabudowy: budynek mieszkalny, budynek gospodarczy, budynek przemysłowy, inny.
2) Należy podać numer obrębu ewidencyjnego i numer działki ewidencyjnej faktycznego miejsca występowania azbestu.
3) Przy określaniu rodzaju wyrobu zawierającego azbest należy stosować następującą klasyfikację:
   - płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie,
   - płyty falisto azbestowo-cementowe dla budownictwa,
   - rury i złącza azbestowo-cementowe,
   - izolacje natryskowe środkami zawierającymi w swoim składzie azbest,
   - wyroby cierne azbestowo-kauczukowe,
   - przędza specjalna, w tym włókna azbestowe obrobione,
   - szczeliwa azbestowe
   - taśmy tkane i plecione, sznury i sznurki,
   - wyroby azbestowo-kauczukowe, z wyjątkiem wyrobów ciernych,
   - papier, tektura,
   - inne wyroby zawierające azbest, oddzielnie niewymienione, w tym papier i tektura, podać jakie.
4) Ilość wyrobów azbestowych podana w jednostkach masy (Mg) oraz w jednostkach właściwych dla danego wyrobu (m^2, m^3, mb).
5) Należy podać datę przeprowadzenia poprzedniej oceny; jeśli jest to pierwsza ocena, należy wpisać "pierwsza ocena".

PRZEWODNICZĄCY RADY MIEJSKIEJ
Jacek Kołodziej